

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ

Μια ετερόκλητη κατασκευή που απαιτεί περαιτέρω
απλούστευση και λογοδοσία

Περιεχόμενα

I.	ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ	2
II.	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΕΣ	3
1.	Το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ και οι δυνατότητες απλούστευσής του	3
2.	Αξιολόγηση πριν από τη δημιουργία νέων μέσων.....	4
3.	Δημόσια λογοδοσία του χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ.....	5
III.	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΕΣ.....	6
1.	Εξασφάλιση επαρκούς προηγούμενης αξιολόγησης του σχεδιασμού και των επιλογών για όλα τα νέα μέσα	6
2.	Συγκέντρωση και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το συνολικό χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ....	7
3.	Πρόταση ενσωμάτωσης του Ταμείου Εκσυγχρονισμού στον προϋπολογισμό της ΕΕ.....	7
4.	Πρόταση ενσωμάτωσης και ενοποίησης των υφιστάμενων μέσων χρηματοδοτικής συνδρομής	8

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει, σύμφωνα με το άρθρο 259 του δημοσιονομικού κανονισμού, τις απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται σε ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα δημοσιευθεί ταυτόχρονα με την εν λόγω ειδική έκθεση.

I. ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Το σημερινό χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ έχει αναπτυχθεί κατά την πάροδο δεκαετιών, με επίκεντρο τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Συμβαδίζει με τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι χωριστοί προϋπολογισμοί που δημιουργήθηκαν με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες τη δεκαετία του 1950 συγχωνεύτηκαν σε διάφορα στάδια για να προκύψει τελικά ένας ενιαίος προϋπολογισμός τη δεκαετία του 2000. Το τοπίο έχει επίσης αναπτυχθεί για την αντιμετώπιση διαφόρων κρίσεων, ιδίως της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, καθώς και συγκεκριμένων αναγκών πολιτικής, όπως χρηματοδοτική βοήθεια ή ανάγκες εξωτερικής δράσης. Η εξέλιξη αυτή δεν αφορά ειδικά το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ, αλλά μπορεί επίσης να συγκριθεί με το τοπίο των κρατών μελών και των διεθνών οργανισμών.

Η εξέλιξη και η σημερινή επισκόπηση του χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ αντικατοπτρίζουν και τηρούν ένα σαφές σύνολο κανόνων, που ορίζονται στις Συνθήκες της ΕΕ (ή σε χωριστούς κανόνες όπως για τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας), καθώς και στο παράγωγο δίκαιο, όπως, μεταξύ άλλων, ο κανονισμός για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, ο κανονισμός για το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο δημοσιονομικός κανονισμός. Στο πλαίσιο αυτό, η ακριβής οριοθέτηση των μέσων που εξετάζει το ΕΕΣ στην παρούσα έκθεση είναι ουσιαστικής σημασίας για την κατανόηση των διαπιστώσεων του ΕΕΣ.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ποικιλομορφία των συνιστωσών του χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ. Ωστόσο, δεν συμφωνεί με την επιφύλαξη του ΕΕΣ ότι το τοπίο αυτό οδηγεί σε ένα ετερόκλητο σύνολο, καθώς όλα τα μέσα εγκρίθηκαν πλήρως σε σχέση με τις αντίστοιχες νομικές βάσεις, τους ειδικούς στόχους πολιτικής, καθώς και τις σχετικές διοργανικές διαδικασίες και τη λήψη πολιτικών αποφάσεων. Η ποικιλομορφία των συνιστωσών του χρηματοδοτικού τοπίου δεν ισοδυναμεί αυτή καθαυτή με έλλειψη αποτελεσματικότητας ή επάρκειας. Για την ακρίβεια, κατέστησε εφικτή την υλοποίηση πολυάριθμων και όλο και πιο πολύπλοκων πολιτικών προτεραιοτήτων και στόχων της Ένωσης. Το αυξημένο μέγεθος και η πολυπλοκότητα των οικονομικών, κοινωνικών και παγκόσμιων προκλήσεων επέβαλαν την ανάπτυξη κοινών αντιδράσεων και την κινητοποίηση σημαντικών πόρων. Το γεγονός αυτό επέφερε διαφοροποίηση των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων και μέσων, μεταξύ άλλων μέσω της μόχλευσης δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, στο επίπεδο της ΕΕ και της ζώνης του ευρώ, αλλά και μέσω συγκεκριμένης συνεργασίας με τα κράτη μέλη και διεθνείς οργανισμούς και ιδρύματα.

Στις περιπτώσεις όπου έχουν εντοπιστεί στο παρελθόν συγκεκριμένες δυνατότητες απλούστευσης, επιδιώχθηκε ο εξορθολογισμός αυτός. Μια τέτοια περίπτωση είναι ειδικότερα η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Όποτε είναι δυνατόν, τα νέα μέσα που έχουν θεσπιστεί ακολουθούν επίσης μια τέτοια εξορθολογισμένη προσέγγιση. Αυτό ισχύει για διάφορα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής, όπως το ισοζύγιο πληρωμών ή ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης, καθώς και για τις εγγυήσεις του προϋπολογισμού και τα χρηματοδοτικά μέσα, τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές πολιτικές, που καλύπτονται από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων. Η προσέγγιση αυτή ισχύει επίσης για τα πρόσφατα προσωρινά μέσα έκτακτης ανάγκης, όπως το NextGenerationEU και το SURE, που εντάσσονται στα σχετικά ανώτατα όρια ιδίων πόρων. Το γεγονός ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις θα καλύπτονται από τα εν λόγω ανώτατα όρια σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων των δικαιούχων αποτελεί αυτό καθαυτό θετική εξέλιξη του εξορθολογισμένου χρηματοδοτικού τοπίου.

Η Επιτροπή αποδέχεται μία επιμέρους σύσταση της έκθεσης του ΕΕΣ, δεν αποδέχεται μία σύσταση και αποδέχεται εν μέρει όλες τις άλλες, με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να προδικάσει το δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας της και τη μελλοντική πρόταση για το ΠΔΠ για την περίοδο μετά το 2027. Κάθε πιθανή πρωτοβουλία θα υπόκειται στις σχετικές νομοθετικές διαδικασίες βάσει των Συνθηκών και του ισχύοντος πλαισίου, χωρίς να προδικάζεται η απόφαση των συννομοθετών ή άλλων σχετικών θεσμικών οργάνων. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την εξέλιξη του χρηματοδοτικού τοπίου,

όσον αφορά τις συνιστώσες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, και θα επιδιώξει περαιτέρω απλούστευση, εφόσον είναι αναγκαίο και σκόπιμο.

Τέλος, η έκθεση του ΕΕΣ αναφέρεται σε στοιχεία που έχουν ευρύτερο θεσμικό πεδίο εφαρμογής, το οποίο απορρέει από τις Συνθήκες, για παράδειγμα όσον αφορά τα δικαιώματα ελέγχου του ΕΕΣ ή τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση με το χρηματοδοτικό τοπίο, τα οποία δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής.

II. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΕΣ

1. Το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ και οι δυνατότητες απλούστευσής του

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το ΕΕΣ αναγνωρίζει ότι υπάρχουν διαφορετικοί λόγοι και αιτίες που δικαιολογούν το σημερινό χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ¹.

Το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ δημιουργήθηκε με την πάροδο του χρόνου, με βάση τις εξελισσόμενες νομικές απαιτήσεις, και αντιμετωπίζει διάφορες κρίσεις και επείγουσες ανάγκες. Οι εφαρμοστέες διατάξεις των Συνθηκών άλλαξαν σημαντικά με την πάροδο του χρόνου, για παράδειγμα με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2009, και ο δημοσιονομικός κανονισμός τροποποιήθηκε ριζικά το 2012 και το 2018. Επιπλέον, τα διάφορα μέσα που ελέγχθηκαν από το ΕΕΣ εμπίπτουν σε διαφορετικές νομικές βάσεις, ορισμένες από τις οποίες, όπως η Συνθήκη για τον ΕΜΣ, δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής.

Η προσπάθεια της Επιτροπής να εξορθολογίσει το χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ, όπου αυτό είναι εφικτό και δικαιολογημένο, καθίσταται εμφανής από την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027, η οποία θέτει τέλος σε μια μακρά πολιτική συζήτηση σχετικά με την ενσωμάτωσή του στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η αλλαγή αυτή έχει τόσο ποσοτική σημασία (εκτιμάται σε περίπου 30 δισ. EUR σε διάστημα 7 ετών) όσο και ποιοτική. Στην πραγματικότητα, συμβάλλει στην απλούστευση του χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ και στην ευθυγράμμιση της λήψης αποφάσεων με τη διευρυμένη διαδικασία συναπόφασης και τον σχετικό αυξημένο έλεγχο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί της νομοθεσίας και των μέσων δαπανών της ΕΕ. Επιπλέον, διευκολύνει την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τη δέσμευση της ΕΕ να αφιερώνει το 0,7 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος στην επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια.

Τέτοιες διοργανικές προσπάθειες εξορθολογισμού του χρηματοδοτικού τοπίου, όπου είναι εφικτές, είναι επίσης εμφανείς σε σχέση με τα μέσα που δεν εμπίπτουν στον προϋπολογισμό της ΕΕ σύμφωνα με τις Συνθήκες, π.χ. τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό για την Ειρήνη (ΕΜΕ), ο οποίος λειτουργεί από τον Ιούλιο του 2021. Το εν λόγω μέσο εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ χρηματοδοτεί τη στήριξη των ενόπλων δυνάμεων των χωρών-εταίρων της ΕΕ με υποδομές, κατάρτιση και εξοπλισμό. Οι δραστηριότητες αυτές εξορθολογίζονται στο ενιαίο πλαίσιο του ΕΜΕ, ενώ πριν χρηματοδοτούνταν στο πλαίσιο δύο διαφορετικών μέσων: του μηχανισμού Αθηνά και του Μέσου Στήριξης της Ειρήνης στην Αφρική, το οποίο λάμβανε χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

¹ Έκθεση του ΕΕΣ, σύνοψη, σημείο IV.

Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η ένταξη μέσω έκτακτης ανάγκης, όπως το NextGenerationEU, η στήριξη μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής + προς την Ουκρανία² και (εν μέρει) οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του SURE στο πεδίο εφαρμογής των ανώτατων ορίων ιδίων πόρων, αποτελεί αυτή καθαυτή περαιτέρω προσπάθεια για τον εξορθολογισμό του τοπίου, παρά την έκτακτη και επείγουσα σύσταση των δύο αυτών μέσων. Αυτό συνάδει με την ενοποιημένη προσέγγιση της διασφάλισης της κάλυψης, από τα ανώτατα όρια ιδίων πόρων, των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη χρηματοδοτική συνδρομή προς τα κράτη μέλη (π.χ. ισοζύγιο πληρωμών, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης), καθώς και των δημοσιονομικών εγγυήσεων και των χρηματοδοτικών μέσων (τόσο για τα μέσα εσωτερικής όσο και για τα μέσα εξωτερικής πολιτικής, π.χ. InvestEU, εγγύηση εξωτερικής δράσης κ.λπ.).

Τέλος, τα θεμελιωδώς διαφορετικά χαρακτηριστικά του Ταμείου Εκσυγχρονισμού δικαιολογούν την απόφαση δημιουργίας του με τις ισχύουσες ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν προδικάζει καμία πιθανή ενέργεια στο μέλλον, η οποία θα πρέπει να βασίζεται σε προσεκτική αξιολόγηση των πιθανών οφελών που θα αποφέρει η ενσωμάτωση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού στον προϋπολογισμό όσον αφορά τη διακυβέρνηση. Στην περίπτωση του Ταμείου Καινοτομίας και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, μολοντί αμφότερα τα προγράμματα στήριξης αποσκοπούν στην απαλλαγή της Ευρώπης από τις ανθρακούχες εκπομπές, έχουν διαφορές που δικαιολογούν τη δημιουργία τους με διαφορετικές ρυθμίσεις διακυβέρνησης. Από τη μία πλευρά, το Ταμείο Καινοτομίας στηρίζει έργα μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων σε επίπεδο ΕΕ με στόχο τη χρηματοδότηση των καλύτερων έργων εντός της Ένωσης όσον αφορά την καινοτομία, την αποφυγή των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ωριμότητα, τη δυνατότητα κλιμάκωσης και την οικονομική αποδοτικότητα και, ως εκ τούτου, οι κύριες αποφάσεις λαμβάνονται από την Επιτροπή. Από την άλλη πλευρά, στην περίπτωση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, το οποίο στηρίζει τον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών συστημάτων στα 10 δικαιούχα κράτη μέλη της ΕΕ, η χρηματοδότηση πραγματοποιείται με βάση τα προκαθορισμένα εθνικά τους κονδύλια, οι αποφάσεις λαμβάνονται από επιτροπή επενδύσεων που διοικείται από την ΕΤΕπ και απαρτίζεται κυρίως από εκπροσώπους των κρατών μελών, ενώ υπεύθυνα για τη λειτουργία του είναι τα δικαιούχα κράτη μέλη.

2. Αξιολόγηση πριν από τη δημιουργία νέων μέσων

Η δημιουργία νέων μέσων βασίζεται σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει κατευθυντήριες αρχές και τυποποιημένες διαδικασίες. Περιλαμβάνει τα εξής:

- τη **διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου του 2016**³.
- τον **δημοσιονομικό κανονισμό**
- όσον αφορά τις βασικές πράξεις για πολυετή προγράμματα, τη **διοργανική συμφωνία** της 16ης Δεκεμβρίου 2020⁴ για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και

² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2463 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία το 2023 (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +) (ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 1).

³ Διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

⁴ Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΕΕ L 4331 της 22.12.2020, σ. 28), βλ. σημεία 18, 19, 26. Βλ., επίσης, παράρτημα I υποσημείωση 4.

τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων·

- την **κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τον δημοσιονομικό έλεγχο των νέων προτάσεων** βάσει του άρθρου 122 της ΣΛΕΕ που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης⁵.
- τις **κατευθυντήριες γραμμές και την εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας**, βάσει των οποίων διενεργούνται εκτιμήσεις των επιπτώσεων ή εκ των προτέρων αξιολογήσεις, σύμφωνα με τις αρχές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, μεταξύ άλλων για τα προγράμματα και τα χρηματοδοτικά μέσα.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, θα πρέπει να εκπονηθεί εκ των προτέρων αξιολόγηση για σημαντικά προγράμματα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου⁶. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις (και οι εκτιμήσεις των επιπτώσεων) αξιοποιούνται για την τεκμηρίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σχετικά με τον σχεδιασμό των μέσων κατά την ανάλυση των επιλογών πολιτικής, κυρίως μέσω του ελέγχου των στρατηγικών παρέμβασης, των μέσων, των διαύλων ή των επιπέδων παρεμβάσεων. Όταν θα πρέπει να διενεργηθεί εκτίμηση των επιπτώσεων, αλλά αυτό δεν είναι δυνατό, για παράδειγμα για λόγους επείγουσας ανάγκης, από τον Νοέμβριο του 2021, οι κατευθυντήριες γραμμές και η εργαλειοθήκη για τη βελτίωση της νομοθεσίας προβλέπουν τη δημοσίευση εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής εντός 3 μηνών από τη δημοσίευση της πρότασης. Το έγγραφο αυτό θα περιλαμβάνει αιτιολόγηση του σχεδιασμού, αξιολόγηση της συνοχής με άλλα μέσα και ανάλυση κόστους-οφέλους. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, ο αντιπρόεδρος που είναι αρμόδιος για τις Διοργανικές Σχέσεις και τη Διερεύνηση Προοπτικών μπορεί να αποφασίσει αν θα χορηγήσει παρέκκλιση από την απαίτηση διενέργειας εκτίμησης των επιπτώσεων. Επιπλέον, η κατάρτιση ενός νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου είναι μοναδική διαδικασία που απαιτεί ειδική προσέγγιση όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη διεξοδικότητα της ανάλυσης. Για τη διαδικασία αυτή, εκδίδονται εσωτερικά πρακτικές οδηγίες για τις προπαρασκευαστικές εργασίες εντός της Επιτροπής.

3. Δημόσια λογοδοσία του χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ

Οι ρυθμίσεις δημόσιου ελέγχου και το εύρος των εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο των διαφόρων μέσων⁷ βασίζονται πλήρως στις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών και προκύπτουν από την εφαρμοστέα διοργανική νομοθετική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή τονίζει ότι έχει περιορισμένες αρμοδιότητες όσον αφορά τη θέσπιση και/ή την εφαρμογή ορισμένων μέσων, ιδίως δεδομένου ότι ορισμένα από αυτά δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών της ΕΕ (π.χ. ΕΜΣ).

Η Επιτροπή υποστηρίζει γενικά ότι οι διαχειριστές δημόσιων πόρων, σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, λογοδοτούν βάσει διαφανών εκθέσεων και ελέγχων που διενεργούνται από ανεξάρτητους ελεγκτές. Για τα μέσα που δεν καλύπτονται από τα δικαιώματα ελέγχου του ΕΕΣ, εφαρμόζονται ανεξάρτητες ρυθμίσεις εξωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι εναπόκειται στα σχετικά θεσμικά όργανα και οργανισμούς και στο ΕΕΣ να συζητήσουν τα θέματα αυτά⁸.

Όσον αφορά τα δικαιώματα εποπτείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση με το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει επαρκής βαθμός δημόσιου ελέγχου⁹. Ο εκτελεστικός

⁵ ΕΕ C 444I της 22.12.2020, σ. 5.

⁶ Άρθρο 34 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁷ Βλέπε παρατηρήσεις 62 έως 66 του ΕΕΣ.

⁸ Βλέπε συμπέρασμα 96 του ΕΕΣ.

⁹ Βλέπε παρατήρηση 63 του ΕΕΣ.

κανονισμός (ΕΕ) 2020/1001¹⁰ περιγράφει λεπτομερώς τους ισχύοντες κανόνες παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης, καθώς και τις αρμοδιότητες της ΕΤΕπ και της Επιτροπής όσον αφορά τη δημοσίευση των αντίστοιχων εκθέσεων στον ιστότοπο του Ταμείου Εκσυγχρονισμού και στον ιστότοπο «eurora»¹¹. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά παρέχουν πλήρη διαφάνεια και επαρκή διασφάλιση της δημοσιονομικής εποπτείας.

Η Επιτροπή υποβάλλει στοιχεία, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (ΔΚ), για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ σε διάφορες οικονομικές εκθέσεις, όπως οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ, η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), τα έγγραφα εργασίας που επισυνάπτονται στο σχέδιο προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 41 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΔΚ) και η έκθεση που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 250 του ΔΚ σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, τη χρηματοδοτική συνδρομή και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 της διοργανικής συμφωνίας της 16ης Δεκεμβρίου 2020 και με βάση δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, την έκθεση για τη διαφάνεια του προϋπολογισμού, η οποία καλύπτει ορισμένα μέσα τα οποία δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παρέχει πράγματι τις απαιτούμενες εκθέσεις και πληροφορίες ώστε να μπορεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να ασκεί τον δημοκρατικό του έλεγχο για όλα τα μέσα και τα κεφάλαια που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Συνθηκών και των σχετικών κανονισμών. Η Επιτροπή δεν μπορεί να λογοδοτεί για κεφάλαια που δεν εμπίπτουν στα προνόμιά της.

III. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΕΣ

1. Εξασφάλιση επαρκούς προηγούμενης αξιολόγησης του σχεδιασμού και των επιλογών για όλα τα νέα μέσα

Η Επιτροπή θα πρέπει:

α) εντός του υφιστάμενου πλαισίου, να διασφαλίσει ότι κάθε νέο μέσο που προτείνει περιλαμβάνει αξιολόγηση του σχεδιασμού που επιλέγεται και της ανάγκης δημιουργίας του μέσου αυτού εντός ή εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ, και

β) να μοιραστεί αυτή την ορθή πρακτική με το Συμβούλιο με σκοπό να εφαρμοστεί σε νέα μέσα που δεν προτείνονται από την Επιτροπή.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2024

¹⁰ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1001 της Επιτροπής, της 9ης Ιουλίου 2020, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη λειτουργία του Ταμείου Εκσυγχρονισμού για τη στήριξη επενδύσεων στον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών συστημάτων και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ορισμένων κρατών μελών (ΕΕ L 221 της 10.7.2020, σ. 107).

¹¹ Ιστότοπος του Ταμείου Εκσυγχρονισμού i) <https://modernisationfund.eu/investments/> και σελίδα του Ταμείου Εκσυγχρονισμού στον ιστότοπο eurora ii) https://climate.ec.europa.eu/eu-action/funding-climate-action/modernisation-fund_en

Η Επιτροπή **αποδέχεται εν μέρει** το στοιχείο α) της συγκεκριμένης σύστασης, καθώς δεν μπορεί να εξασφαλιστεί προηγούμενη αξιολόγηση για κάθε πρόταση, όπως σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, ή για δράσεις που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της δυνάμει των Συνθηκών.

Η Επιτροπή **αποδέχεται εν μέρει** το στοιχείο β).

Επιπλέον, όσον αφορά το στοιχείο β), η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχτεί την υπέρβαση του υφιστάμενου πλαισίου. Επιπλέον, η Επιτροπή επιμένει ότι η αξιολόγηση των επιλογών για τον σχεδιασμό θα πρέπει να συνάδει με τις απαιτήσεις των Συνθηκών και/ή τα πλαίσια πολιτικής βάσει των νομοθετικών διαδικασιών και δεν μπορεί να διασφαλίζεται για κάθε πρόταση, ιδίως για εκείνες που δεν εντάσσονται στο πλαίσιο αυτό (του τύπου του ΕΜΣ ή επείγουσες διαδικασίες).

Στο πλαίσιο αυτό, η δημιουργία νέων μέσων διέπεται από ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει κατευθυντήριες αρχές και τυποποιημένες διαδικασίες, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα II.2.

2. Συγκέντρωση και δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με το συνολικό χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ

Η Επιτροπή θα πρέπει να συγκεντρώσει και να δημοσιεύσει πληροφορίες για όλα τα μέσα του συνολικού χρηματοδοτικού τοπίου της ΕΕ.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2024

Η Επιτροπή **αποδέχεται εν μέρει** τη συγκεκριμένη σύσταση.

Όπως παρουσιάζεται στο τμήμα II.3, η Επιτροπή υποβάλλει ήδη στοιχεία, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (ΔΚ), σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τα μέσα για τα οποία η Επιτροπή λογοδοτεί, στο πλαίσιο διαφόρων εκθέσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή παρέχει πληροφορίες σχετικά με άλλα μέσα, όπως ορίζεται στο σημείο 16 της διοργανικής συμφωνίας¹². Η Επιτροπή δεν έχει τη νομική εξουσία να υποβάλλει στοιχεία σχετικά με μέσα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προϋπολογισμού της ΕΕ ή ακόμη και των Συνθηκών ή τα οποία δεν εγγράφονται στους λογαριασμούς της ΕΕ (πράξεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, Δανειακή Διευκόλυνση για την Ελλάδα, Ταμείο Εκσυγχρονισμού κ.λπ.) ή για τα οποία δεν υπάρχουν δημόσια διαθέσιμα έγγραφα. Η εν λόγω «υποβολή εκθέσεων σχετικά με το συνολικό χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ» δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς θα υπερέβαινε το πεδίο εφαρμογής του και θα βασιζόταν εν μέρει σε πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από άλλους φορείς (π.χ. την ΕΤΕπ σχετικά με τις δικές της πράξεις).

3. Πρόταση ενσωμάτωσης του Ταμείου Εκσυγχρονισμού στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει την ενσωμάτωση του Ταμείου Εκσυγχρονισμού στον προϋπολογισμό της ΕΕ για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του Ταμείου.

¹² Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΕΕ L 4331 της 22.12.2020, σ. 28)

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2025

Η Επιτροπή **δεν αποδέχεται** τη συγκεκριμένη σύσταση.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του Ταμείου και επιφυλασσόμενη του δικαιώματος νομοθετικής πρωτοβουλίας της, όπως ορίζεται στις Συνθήκες, η Επιτροπή δεν μπορεί να προδικάσει, ως προς το περιεχόμενο και το πεδίο εφαρμογής, την πρότασή της για το ΠΔΠ για την περίοδο μετά το 2027.

4. Πρόταση ενσωμάτωσης και ενοποίησης των υφιστάμενων μέσων χρηματοδοτικής συνδρομής

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2025

- (a) **να συνεργαστεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας με σκοπό να καταλήξουν σε κοινή θέση σχετικά με την ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας στο «νομικό πλαίσιο της ΕΕ»**

Η Επιτροπή **αποδέχεται** τη συγκεκριμένη σύσταση.

- (b) **να υποβάλει νέες νομοθετικές προτάσεις με σκοπό την ενοποίηση των υφιστάμενων μέσων χρηματοδοτικής συνδρομής.**

Η Επιτροπή **αποδέχεται εν μέρει** τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος νομοθετικής πρωτοβουλίας της, όπως ορίζεται στις Συνθήκες. Σε περίπτωση που ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας ενσωματωθεί στο «νομικό πλαίσιο της ΕΕ», η Επιτροπή θα εξετάσει τις δυνατότητες ενοποίησης των υφιστάμενων μέσων χρηματοδοτικής συνδρομής, λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, τα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής που είναι λειτουργικά τη δεδομένη χρονική στιγμή και, αφετέρου, αν προκύπτουν οφέλη από την πρόσθετη ενσωμάτωση των μέσων που δεν είναι πλέον λειτουργικά.